

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Samen onderweg [p.5]

Gereformeerde Gemeente Meeuwen

10/11/2016
jaargang 95

nr **06**

Als er in 1929 in Aalburg een Gereformeerde Gemeente wordt geïnstitueerd, sluiten verschillende personen uit Meeuwen en Dussen zich daarbij aan. Omdat de afstand te groot is om de zondagse diensten te kunnen bijwonen, komen zij vanaf 18 september 1930 in Meeuwen bijeen. Op 2 maart 1933 volgt de instituering tot zelfstandige gemeente. In verband met

de groei van de gemeente, betreft men in 1951 een nieuw kerkgebouw (met ruim 200 zitplaatsen) aan de Laan. In 1984 wordt dit vrijwel volledig vernieuwd en aan de voorkant uitgebreid met een vergaderzaal. De gemeente heeft één keer een eigen predikant gehad: ds. L. Vogelaar (1981-1983). Momenteel is ze vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 138.

Het gesproken woord des Heeren

Hoe noodzakelijk is het om acht te geven op het Woord des Heeren. De Heere heeft een heilig doel met het uitdragen van Zijn Woord, namelijk dat niemand in de dag der dagen te verontschuldigen zal zijn. Gods Woord wijst ons op de noodzaak van de bekering en de doorleving van de schuld. Om nu dat Woord uit te dragen, daar zal de Heere Zelf zorg voor dragen. Hij maakt mensenkinderen bekwaam om Zijn Woord te prediken.

En Jona begon in de stad te gaan, één dagreis; en hij predikte en zeide...
Jona 3:4a

In deze geschiedenis vinden we Jona, die op het bevel des Heeren naar de grote stad Ninevé moet gaan. Hij gaat echter niet. Hij moet nog leren dat de bevelen des Heeren hoger gaan dan alle tegenwerking van Zijn knechten. Jona moet veel afleren in de dienst des Heeren. Wat moet ook een waar kind des Heeren veel afleren op de weg des levens. Het gaat altijd anders dan zij hadden gedacht. Ook zij moeten leren om van alles af te zien en alleen te leunen en te steunen op het Borgwerk van de Middelaar. Immers, elke ware ontdekking leidt naar meerdere kennis van Christus, om alleen in Christus onze weg te mogen gaan. Welzalig, die dit door Zijn Heilige Geest leren mag.

Een dagreis

Daar gaat Jona, na de lessen te hebben geleerd. Diepte en hoogte hebben elkaar nu afgewisseld. 'En Jona begon in de stad te gaan, één dagreis'. Niets heeft hem meer tegen kunnen

houden. Alleen dat Woord des Heeren was zijn doel. Dat Woord wilde de Heere door hem laten prediken.

Zie toch niet op de knechten als zodanig, maar op de Zender van het Woord: 'En hij predikte'. Met last en volmacht des Heeren. Welk een eenvoudig Woord. Een boodschap tot bekering, tot verootmoediging. Zo eenvoudig, maar let op: het hele volk bukt en buigt onder dit Woord, als een Woord des Heeren, onder God.

'En hij predikte!' Misschien heeft u wel kritiek op de prediking, of bestempelt u de prediking als een eenzijdige boodschap. Soms is er zoveel weerstand tegen dit Woord, dat toch tot úw vrede is dienende. Er moet ruimer gepreekt worden, de belofte moet wat algemeen gesteld worden. Ja, de beloften moeten als sneeuwvlokken van de hemel gepredikt worden. Wat meer zelfredzaamheid, wat meer eigen werk, wat meer voor de onbekeerde preken, want déze prediking begrijpt niemand...

Ninevé verstaat het wel

O ziet, ga zo maar door. De mens van nature wil dit niet. Maar het wonderlijke is dat heel dat goddeloze en van God vervreemde Ninevé de boodschap wel verstond. Zij hoorde het aan als Gods Woord en Zijn getuigenis tot hun eeuwige behoudenis. Kom, wat een groot voorrecht als de prediking dit in uw leven uitwerkt. 'En hij predikte'. Wat wordt dat Woord dan dierbaar in de oren, onder de prediking, als de schellen van de ogen afvallen. Wat wordt een mens dan nameloos arm en ook zo nameloos ongelukkig. Maar als het Woord dan de schuld aanwijst, de oorzaak verklaart en het gevolg u voorhoudt. Dat alles hopeloos, radeloos, reddeloos is, dat er geen redding meer van hun zijde kan zijn. En als dan het Woord eens open mag gaan van Gods zijde, dan zien ze daar de dienaren des Heeren staan als engelen des hemels met een goede tijding. Daar worden de rijkdommen uitgestald en verklaard.

Vertroosting en ondersteuning

Kom, hoe is het, volk des Heeren? Is niet dat Woord en de prediking daaruit uw

ds. C. van Krimpen,
Yerseke

In dit nummer

4 Geschiedenis van een scheuring [1]

10 Narcisme, een gevoelig onderwerp

20 Dicht bij de Heilige Schrift

- 2** Het gesproken woord des Heeren
- 3** Noach [44]
- 5** Samen onderweg
- 6** De Generale Synode 2016 [5]
- 7** Pastoraat in de praktijk [7]
- 8** De orde des heils [9]
- 9** De islam als heilloze godsdienst [5]
- 11** Klein begonnen, klein gebleven
- 12** Boekennieuws
- 13** Kerknieuws
- 14** Berichten
- 14** Kerkdiensten

Noach [44]

Door het geloof heeft Noach, door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde, aangaande de dingen, die nog niet gezien werden, en bevreesd geworden zijnde, de ark toebereid tot behoudenis van zijn huisgezin; door welke ark hij de wereld heeft veroordeeld en is geworden een erfgenaam der rechtvaardigheid, die naar het geloof is.

Hebreeën 11:7

léven? Ziet u onder de prediking des Woords niet de Heere Zelf met Zijn zoete vertroosting en ondersteuning, komende uit dat ware verbond der genade?

Christus is het Die de zaligheid heeft verworven en die ook aan de Zijnen toepast. Daar is de ziel dronken van de vettigheden van het huis des Heeren. O, welk een zoete prediking.

Kom, hebben we zo de prediking weleens ervaren als een middel Gods, om Zijn wil aan ons bekend te maken. Kom vragend en biddend op onder de Woordverkondiging des Heeren. Wie weet, wie weet, of de Heere Zelf u wil onderwijzen in Zijn heiligheden en verborgenheden. Zijn Woord alleen heeft bestaansgrond in de dag der dagen. Zijn Woord heeft macht, autoriteit en groot gezag.

Gods Woord wijst ons op de noodzaak van de bekering en de doorleving van de schuld. Om nu dat Woord uit te dragen, daar zal de Heere Zelf zorg voor dragen.

Wee de mens, die niet buigt onder dit Woord als het Woord des Heeren zelf. Haast u! Doe niet mee met degenen die naar verandering staan. Het is zo vruchteloos en schadelijk voor uw ziel.

Zet u onbevangen neer onder het Woord des Heeren. Hij doet met Zijn Woord wat Hem behaagt.

O, dat de Heere Zelf ons geve, bij de aanvang en de voortgang, om onder Zijn lieve Woord te buigen en Hem te erkennen voor de middelen die dienen tot ons eeuwig welzijn. Gode tot eer!

*Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
Gelooft Zijn heil- en troostrijk woord,
Verhardt u niet, maar laat u leiden.*

(Psalm 95:4 berijmd)

ds. G.H. Kersten
Uit: "Meer dan overwinnaars"

De bange dagen die achter ons liggen; de tijden van de schrikkelijke wereldoorlog hebben onder Gods volk een hoop doen opkomen, en een blijdschap, hoe hun vlees ook beven kon vanwege het oordeel, dáárover, dat de Heere bewees dat Hij God is. Hij laat Zich niet bespotten. Is dat eenswillens zijn met God in het oordeel, dat amen zeggen op Gods handelingen, als vlees en bloed niet wordt gespaard, is dat niet iets van wat eenmaal volkomen het deel van Gods uitverkorenen zijn zal, als geen vleselijke banden meer bestaan zullen en in het eindoordeel zij met het recht van God eeuwig zullen instemmen en de wereld zullen oordelen?

God geve ons die troost, die zo geheel anders is dan het zoetsappig lieve, waarmee velen zich paaen in deze tijd; die troost, die in Gods recht gegrond is, te smaken, volk van God. Zij geve ons kracht en moed om tegen de zonden te getuigen. Zij doe de kerke Gods opleven in deze donkere dagen en de strijd aan te binden tegen de gruwelen die openlijk bedreven worden, opdat er iets blijve van het zoutend zout, dat niet smakeloos wordt.

In slechts één gezin nog is tenslotte de vreze Gods bewaard. Het is in het gezin van Noach. Hij, de zoon van Lamech, is de derde van wie in de Heilige Schrift getuigenis gegeven wordt, dat hij rechtvaardig was. Paulus stelt ons hem voor in de kracht van het geloof. Door dat geloof toch heeft Noach de ark toebereid, toen van de gedreigde oordelen nog niets te zien was. Goddelijke aanspraak vermaande Noach. Het was er nog zo verre van dat het beschreven Woord de openbaring Gods ter zaligheid bevatte.

God openbaarde Zich toen op onderscheiden wijze. Hij Zelf sprak Noach aan en vermaande hem aangaande de dingen die nog niet gezien werden, namelijk de komende oordelen. Toen de Heere op weg was Sodom en Gomorra te verderven sprak Hij: 'Zou Ik voor Abraham verbergen wat Ik doe'.

Welnu, voor Noach verborg God de naderende ondergang der wereld niet; te minder omdat Noach een roeping had te vervullen, zijn huis tot behoud, de wereld ter veroordeling. God vermaande Noach. De Heere bond de ernst van de tijd op het hart en beval hem een ark te bouwen. En Noach geloofde dit woord. De wereld spotte; zij geloofde de naderende oordelen niet. Het was bij haar een eten en drinken en vrolijk zijn; men gaf en nam ten huwelijk. Wat leed kan deren? Zelfs de prediking van Noach deed geen nut. De wereld werd rijp voor het oordeel.

Merkt daarop. Als de ernstige waarschuwingen, die God ons zendt, ons niet vernederen en de zonde doen verlaten, dan rijpt het oordeel. Welk droevig beeld vertonen deze tijden. Tegen de schrikkelijkste oordelen in verhardten zich de volkeren en baden zij zich in de zonde.

(Wordt vervolgd)

Geschiedenis van een scheuring [1]

Het is bekend dat ds. M. Golverdingen veel studie heeft gemaakt van de geschiedenis van het kerkverband van de Gereformeerde Gemeenten. Het begon al in de jaren '70 van de vorige eeuw met een boek over het leven en werk van ds. G.H. Kersten. Vanuit hartelijke verbondenheid schreef hij over deze predikant, die zoveel heeft mogen betekenen voor de vorming van dit kerkverband.

ds. P. Mulder,
Geldermalsen

Later publiceerde onze broeder "Om het behoud van een kerk". Dat boek gaf een beeld van het kerkelijke leven in de Gereformeerde Gemeenten van 1928-1948. Vier jaar geleden promoveerde hij op het proefschrift "Vernieuwing en verwarring". Daarin ging het over de periode 1946-1950 en de gebeurtenissen rond ds. R. Kok. Nu verschijnt van zijn hand "Geschiedenis van een scheuring", met als ondertitel: "De Gereformeerde Gemeenten van 1950-1957". Het is de bedoeling in een aantal artikelen enige hoofdzaken uit de inhoud van dit boek weer te geven. We moeten vooraf maar eerlijk opmerken dat het over uiterst droevige zaken gaat. Het moge tot verootmoediging zijn. Dan zou het toch ook tot lering kunnen zijn.

De kerkscheuring van 1953 heeft een intense voorgeschiedenis. Daarop gaat dr. Golverdingen in zijn inleiding kort in. Kort, want zijn dissertatie besprak deze periode immers ook al breedvoerig. Binnen de Gereformeerde Gemeenten had ds. G.H. Kersten een grote leidinggevende en samenbindende plaats gehad. In september 1948 overleed hij. In zijn laatste jaren namen zijn krachten af en zocht hij kennelijk naar een bekwame opvolger. Het was een periode met de nodige spanningen.

Spanningen in het kerkverband

De overkomst van dr. C. Steenblok vanuit de Gereformeerde Kerken in 1943 was moeizaam geweest. Ds. Kersten moest er zijn volle gewicht toe aanwenden, zo typeert ds. Golverdingen. Ook rond en na de benoemingen van dr. Steenblok in 1945 tot docent aan de Theologische School en tot hoofdredacteur van De Saambinder was de saamhorigheid en vrede niet genomen.

Er waren meer spanningsbronnen. De opstelling tijdens de Tweede Wereldoorlog van ds. Kersten verschilde nogal met die van ds. Kok. Bij de zuivering na de oorlog, waardoor ds. Kersten niet mocht terugkeren als lid van de Tweede Kamer, zijn wettelijke kanttekeningen te plaatsen. Maar de spanningen binnen de SGP en binnen het kerkverband namen daardoor eerder toe dan af. In 1945 deed de Generale Synode onder leiding van ds. Kersten uitspraken omtrent de algemene genade. Dat dit nodig was geworden na en door een lezing van dr. Steenblok, was algemeen bekend. Ook dit had geen goede uitwerking.

In januari 1950 werd ds. Kok, na jaren van veel roerigheid rond zijn opvattingen en vooral de verwoording daarvan, geschorst. De reden was dat hij 'de belofte vereen-

zeligde met het aanbod der genade'. Tijdens dezelfde Generale Synode had dr. Steenblok het hoofdredacteurschap van De Saambinder neergelegd. Hij was het er niet mee eens dat de extra inkomsten van het blad naar de Emerituskas zouden gaan. Ds. L. Rijksen werd de nieuwe hoofdredacteur.

Publicaties op kerkelijk erf

Het gebeuren rond ds. Kok bracht het kerkverband niet in rustiger vaarwater. Enkele gemeenten legden vragen aan hun classis voor of preken van sommige ouden nog wel gelezen mochten worden. Zij vreesden dat de vanouds gebruikelijke aandacht voor geschriften van sommige puriteinen, zoals Gray, Erskines, Watson onder druk zou komen te staan. De classes lieten dat in de vrijheid van de kerkenraden. Wel bleek er onrust uit: Houden we nog dezelfde geestelijke lijnen van voorheen?

Die onrust bleek anderzijds ook uit het verschijnen van enkele brochures. En uit wat geschreven werd in met name de Kerkbode, het blad dat uitgegeven werd door de kerkenraad van Gouda. Daarin schreef dr. Steenblok veel over vervlaking die hij rondom waarnam. Hij schreef gericht tegen ds. Kok en diens opvattingen. Ook wel tegen wat hij meende waar te nemen binnen het eigen kerkverband. Zijn schrijftant was strijdlustig. Hij kon soms vanuit gesignaleerde punten sterk doorredeneren en dan ernstige gevaren duiden. Zo was dat voorheen ook gebleken, toen hij hoofdredacteur was van De Saambinder.

Onder de redactie van ds. Rijksen werd dat rustiger. Ds. Rijksen wachtte zich in de regel duidelijk voor polarisatie. Dr. Steenblok zette zijn lijn gericht voort in de Kerkbode. Dit was wel een uitgave van de Goudse kerkenraad, maar deze Kerkbode kreeg vanaf 1950 gaandeweg meer landelijke aandacht. Dat was nadrukkelijk ook het beleid van de redactie.

Het is in dezen opmerkelijk wat zich in 1950 bij het jongerenblad Daniël voordeed. Ds. A. Verhagen schreef een artikelenserie over de Dordtse Leerregels. Daarin ging hij stellig in op het aanbod van genade en schreef dan ook tegen andere meningen. Vanuit het bestuur van de Jeugdbond werd hiertegen bezwaar gemaakt. Dit kwam van de latere predikant ds. J. Baaijens. Ds. Verhagen gaf er gehoor aan.

(wordt vervolgd)

Samen onderweg

Vijftig jaar geleden verscheen de Open Brief, die leidde tot een scheuring in de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Inmiddels is men druk bezig die scheur te helen. Is dat een voorbeeld voor ons?

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Die Open Brief was een steunbetuiging aan de Groningse predikant ds. A. van der Ziel, die in 1963 in conflict was geraakt met zijn vrijgemaakte kerkenraad omdat hij toenadering gezocht had tot de Gereformeerde Kerken (inmiddels opgegaan in de Protestantse Kerk in Nederland) waarmee de vrijgemaakten in 1944 gebroken hadden. De grote meerderheid in de toenmalige Gereformeerde Kerken vrijgemaakt zag deze Open Brief als een verloochening van de Vrijmaking. De ondertekenaars en hun sympathisanten kwamen buiten het kerkverband te staan. De buitenverbanders noemden zich na verloop van tijd Nederlands Gereformeerde Kerken.

Ware kerk

De hoofdstroom in de vrijgemaakte kerken zag in die tijd de eigen kerk bij uitstek als de ware kerk. Interkerkelijke contacten waren daarom uit den boze. Er werden ook eigen scholen opgericht en allerlei organisaties zoals het GPV en het Gereformeerd Gezinsblad, later Nederlands Dagblad geheten. Wie zich daarvan afzijdig hield, kon niet beschouwd worden als een trouw kerklid.

Bezien tegen de achtergrond van de brede gereformeerde traditie was dat een extreem standpunt. Organisaties van

orthodox-protestantse signatuur waren veelal interkerkelijk. Of dat nu de NCRV was, de ARP of de SGP. Maar toen in 1979 voor het eerst verkiezingen voor het Europees Parlement werden gehouden, was het vrijgemaakte GPV zelfs niet bereid in te gaan op het verzoek van de SGP om tot een gemeenschappelijke lijst te komen. En dat terwijl beide partijen afzonderlijk kansloos waren.

Geen wonder dat eind jaren zestig bij deze twisten in de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt onze sympathie niet lag bij de kerkistische hoofdstroom. Op den duur werd echter wel duidelijk dat de Nederlands gereformeerden in leer en leven verder weggroeiden van de gereformeerde traditie. Meer dan de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Zo was jarenlang het beeld.

Modern gereformeerd

Bij de Nederlands gereformeerden werd de binding aan de belijdenis losser, de catechismusprediking raakte steeds meer in onbruik. Vrouwen werden toegelaten tot de ambten, eerst als ouderling en diaken, later ook als predikant. Homoseksuele relaties worden tegenwoordig in brede kring geaccepteerd. De belangstelling voor de tweede kerkdienst loopt zodanig terug dat die in tal van gemeenten is afgeschaft. En zo zou er meer te noemen zijn, ook op

liturgisch gebied. Bij de vrijgemaakten was aanvankelijk van een dergelijk opschuiven geen sprake. Inmiddels halen ze hun 'achterstand' in en moeten velen van hen, net als de Nederlands gereformeerden, als modern gereformeerd worden getypeerd. Geen wonder dat er de laatste jaren een snelle toenadering is tussen vrijgemaakten en Nederlands gereformeerden. Op tal van plaatsen is er sprake van kanselruil, soms zelfs van een integratie van gemeenten. De toonaangevende kerkbladen van beide kerken, De Reformatie en Opbouw, zijn inmiddels gefuseerd. Het nieuwe blad draagt de naam Onderweg.

Het jongste nummer is gewijd aan de kerk van de toekomst. Wie dat leest, merkt hoe groot de afstand geworden is. Kon men vroeger vaak nog wel merken dat de vrijgemaakten uit de gereformeerde traditie afkomstig waren, daar is nu vrijwel niets meer van te bespeuren.

Kerkelijke eenheid

Eind oktober werd in de Nieuwe Kerk te Kampen een bijeenkomst gehouden naar aanleiding van het verschijnen van de Open Brief. Die bijeenkomst stond duidelijk in het teken van de toekomstige hereniging van beide kerken. Afwijzende geluiden werden nauwelijks gehoord. Een samengaan van kerken geldt als een verblijdende zaak, als daarbij sprake is van een gemeenschappelijke verbondenheid aan de waarheid. 'Heb dan de waarheid en de vrede lief' (Zach. 8:19), zo wordt ons in de Bijbel voorgelicht. Een samengaan omdat men het allemaal niet meer zo nauw neemt, is een heel andere zaak. Dat kan geen zaak van vreugde zijn. Dat wijst veeleer op verval.

Daar hebben we eerder gezien in het samengaan van de Nederlandse Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerken in Nederland. Omdat de gereformeerden losgeraakt waren van de belijdenis en inmiddels ook een grote leervrijheid kenden, konden ze samengaan met de Hervormde Kerk. Hun vroegere bezwaar dat daar de vrijzinnigheid een plaats had, had ook zijn kracht verloren. Vrijzinnigheid was inmiddels in de Gereformeerde Kerken volop aanwezig.

Onze Nederlandse Geloofsbelijdenis spreekt in artikel 28 en 29 forse taal over de ware en de valse kerk. In de huidige kerkelijke situatie is dat allemaal niet zo gemakkelijk toe te passen. In ieder geval is van groot belang dat we blijven beseffen dat niet alle kerken gelijk zijn en dat het wel degelijk heel veel uitmaakt waar je je (met je gezin) bij voegt.

De Nieuwe Kerk in Kampen, van de Nederlands Gereformeerde Kerk.

De Generale Synode 2016 [5]

ds. G.J.N. Moens,
Lisse, derde scriba

‘Herdenk de trouw aan ons voorheen betoond’. Dit was het gebed bij de vervolgzitting van de Generale Synode in oktober 2016. Of de Heere in gunst op onze gemeenten en gezinnen neer wil zien.

Onderwerp van gesprek was onder meer het rapport van **K(erk)G(ezin)J(eugd)O(nderwijs)**.

De **Werkgroep Gezin** rapporteert dat er opvoedingscursussen zijn. Deze zullen zeker hun nut hebben.

Regelmatig wordt in de kerkelijke bladen gepubliceerd over de ontwikkelingen in de moderne media met adviezen aan ouders. Ook is er een coördinator die de kerkenraden adviseert over de mogelijkheden van toerusting van ouders. Het is wel belangrijk dat opvoedingsgroepen e.d. onder ambtelijke leiding staan.

De **Werkgroep Onderwijs** meldt dat de samenwerking met de VGS goed verloopt. Een veelheid aan onderwerpen wordt met elkaar doorgesproken en op elkaar afgestemd. Er is ook contact met Driestar Educatief. Meerdere afgevaardigden spreken hun zorg uit over de ontwikkeling van de identiteit van de Driestar, ziende op de wijze en de inhoud waarmee de Driestar destijds begonnen is. De werkgroep heeft hierover ook gesproken met de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur. We moeten de Driestar blijven steunen, aldus de werkgroep. Maar de GS vraagt nadrukkelijk

om haar zorg in dezen ook in de richting van de Driestar te verwoorden.

In de **Werkgroep voor Studenten** komt de vraag geregeld terug of onze predikanten, voorzover als mogelijk is, beschikbaar zijn voor avonden van onze studentenkringen. De studentenvereniging CSFR is ook een onderwerp dat elke drie jaar op de GS terugkomt. De vervreemding van onze gemeenten neemt toe, constateert de GS met zorg.

Vervolgens worden de verslagen van de diverse bonden besproken. De GS spreekt haar waardering uit naar de vele vrijwilligers, die zich elk op hun eigen plaats inzetten.

De **Bond van Mannenverenigingen** meldt dat de jaarlijkse Bondsdagen goed bezocht worden. Laten we wel proberen om sprekers uit eigen kring te laten spreken, aldus de GS.

De **Bond van Vrouwenverenigingen** spreekt van de voortgang van de activiteiten. Het vele werk dat wordt gedaan oogst waardering, niet in het minst de organisatie van de vakantieweken.

De **Bond van Zangverenigingen** heeft het voornemen om de frequentie van bondsdagen en het GSK (Groot Samengesteld Koor) te verhogen naar één keer in de vier jaar.

De **Bond van Zondagsscholen**, die sinds 1971 bestaat, heeft als doel: ‘de kinderen op de bij haar aangesloten zondagsscholen onder de beademing van Gods Woord te brengen’. En dit is anno 2016 nog steeds van kracht.

De **Bond van vereniging van organisten** heeft als motto ‘Een vereniging waar muziek in zit’. Dit is een feit dat niet te weerspreken is. Het werk van de vereniging heeft zijn plaats onder ons wel bewezen door de jaren heen.

Bij de bespreking van het rapport van de **Jeugdbond** onderstreept de GS het belang dat de verenigingen materiaal van de Jeugdbond gebruiken in plaats van eigen alternatieven. Bij het goede dat er mag zijn, constateert de Jeugdbond ook dat zij onze jongeren niet altijd meer weet te binden. Zij hebben eigen netwerken en maken eigen keuzes. Dit is niet altijd eenvoudig.

In de bespreking op de GS over dit onderwerp, maar feitelijk op heel het terrein van KGJO, klinkt door welke worsteling er gaande is. Wat worden er een aanslagen op onze jongeren gepleegd. Maar, hoeveel verflakking door de afgelopen decennia heen heeft hier mede een basis voor gelegd? Waar zijn de identificatiefiguren voor onze jonge mensen? Ook wordt opgemerkt dat we moeten vrezen dat een zogenoemd ‘verondersteld geloof’ zijn duizenden verslaat. En niet alleen buiten onze gemeenten. Er is ook een andere kant. Onze jongeren hebben ook een eigen verantwoordelijkheid. Tegenover het ‘Ik vind’ en ‘Ik denk’, blijft dit toch staan: ‘Alzo zegt de Heere...’

Zo verloopt dit gesprek ernstig en betrokken. Wat is er een aangrijpende geestelijke strijd gaande om de ziel van ons en onze kinderen. Deze strijd wordt intenser. Een strijd, waarbij wij van onszelf onderliggen, ook als ambtsdragers, ouders, en allen die betrokken zijn bij het werk rond onze jongeren en gezinnen. Dat dit besef ons zou verootmoedigen voor de Heere. Wat zou het groot zijn als wij met en voor onze kinderen op de knieën zouden gaan met de bede: ‘Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal’, en wij onvoorwaardelijk mogen buigen onder het gezag van Zijn Woord.

(wordt vervolgd)

Pastoraat in de praktijk [7]

Pastoraat bij de pastor (1)

Ditmaal houden we het onderwerp dichtbij huis. Misschien kent u de uitdrukking wel: wie zorgt er voor de dokter als de dokter ziek wordt? We voelen ons gedrongen om hier aandacht voor te vragen.

ds. H. Hofman,
Kalamazoo (VS)

Laten we proberen de beschouwing algemeen en zakelijk te houden. Niet zielig of emotioneel. Maar het gaat ditmaal niet over de dokter, maar over de dominee. Of over de ouderling, of de pastoraal werker. Misschien wel de moeilijkste en ingewikkeldste gevallen! Want wie peilt nu werkelijk de nood van die persoon die geacht wordt 'het' altijd te weten? Wie doorgrondt de vragen en de worstelingen van hem die altijd de antwoorden paraat moet hebben? Wie is er in staat door te dringen tot de kern van het geestelijk leven met al zijn strijd, worstelingen, vragen, aanvallen en vertwijfelingen van hem die er altijd over preekt, altijd over spreekt, altijd over schrijft in de kerkbode? Voorwaar geen geringe opgave. Ik zeg het maar eerlijk. Daar moet je wel heel kundig, voorzichtig, doortastend en vooral nuchter mee om weten te gaan. En vooral niet bang zijn. En je ook niet na het eerste - vakkundig geformuleerde - af-

wijzende of ontwijkende antwoord uit het veld laten slaan.

Dit soort deskundigen is schaars en de pastor mag zichzelf bevoorrecht achten als hij er een kent. En ze staan niet in de rij te wachten. Maar ook niet de eerste de beste die zich aandient komt hiervoor in aanmerking. In ieder geval zij niet, die het antwoord altijd paraat hebben. Of die mijlenver in ambtelijke of levens-ervaring boven je staan. Of zij die in hun gebed de dominee nog eens helder vertellen hoe hij preken moet.

Wijsheid en tact

Toch zijn ze er die de kunst verstaan én de tact hebben om door te vragen. Soms een jongere die zo heerlijk onbevangen en eerlijk doorvraagt. Of een geoeft kind van God die wijsheid van God geleerd heeft.

Eén van de grootste belemmeringen kan zijn dat de noodzaak of urgentie van dit

pastorale gesprek niet wordt ingezien of onderkend. Want wie gaat er nu aan een dominee of ouderling vragen hoe het met hém gaat...? Precies, daar hebt u één aspect van een bepaalde eenzaamheid waarin een pastor zich kan bevinden.

De eerlijkheid gebiedt wel te zeggen dat dit gesprek uitsluitend mogelijk is als er een (h)echte vertrouwensband is. En vertrouwen moet groeien. Vandaar dat dit soort 'gesprekken' nogal eens gevoerd worden tussen hen die hetzelfde ambt bekleden. Het is een groot voorrecht om zo'n medebroeder te hebben die precies hetzelfde voelt, dezelfde strijd kent, in precies dezelfde schoenen staat. Die op zijn beurt óók eens in zijn hart laat kijken. Wat kan het bemoedigend zijn om te horen wat anderen denken, meemaken, ontberen of missen. Daar hoeft je echt geen ervaren ambtsdrager voor te zijn met zoveel dienstjaren.

Een Joods slavinnetje bedreef pastoraat bij Naäman, en enkele broeders die Paulus tegemoet kwamen op de Appiusmarkt en de 'drie tabernen' was voor hem al genoeg om God te danken en moed te grijpen. Wat zullen deze mannen gezegd hebben? Misschien vroegen ze slechts naar zijn welstand op zo'n manier dat er meer gevraagd werd. Of deinsden ze niet terug om in enkele zinnen even af te steken naar de diepte. Daarmee bedoel ik dus woorden die verder en dieper gaan dan het geijkte 'how are you?'

Denkt u hier eens aan als u de volgende keer komt met een vraag of opmerking - geheel goed bedoeld - en u krijgt een wat vaag, afwezig antwoord, of helemaal geen antwoord. Of het bezoek waar u met smart op zit te wachten, blijft uit. Het kan namelijk heel goed zijn dat die broeder die het altijd 'weet', en waar u vanwege het ambt tegenop ziet, het namelijk helemaal niet meer weet. Of zeer diep in de put van moedeloosheid is beland. Of in erge twijfeling verkeert of God, zijn Zender, wel bestaat. Of met gezinszorgen loopt waar (bijna) niemand navraag naar doet. Of vanwege het gedurig uitdeler der menigerlei genade Gods te zijn soms zelf maar loopt te schreeuwen en te bedelen om een kruimeltje genade. Nee, niet omdat de Heere zo'n karig God is, maar wel omdat die uitdeler ook maar een gewoon nietig, gevallen Adamskind is, die altijd maar weer geholpen moet worden. Net zo als ieder ander uit zijn pastorale praktijk. (wordt vervolgd)

Het gaat ditmaal niet over de dokter, maar over de dominee.

De orde des heils [9]

De heerlijkmaking (1)

De schakel tussen de heiligmaking en de heerlijkmaking is de volharding. De Heere werkt die volharding middellijk. Hij gebruikt daarvoor de genademiddelen, namelijk het Woord en de sacramenten. Wat mogen Gods kinderen daar de kracht van ervaren in het strijdperk van dit leven! Als het Woord niet bemoedigde en de sacramenten niet versterkten, zou de weg voor hen teveel zijn.

ds. A. Schot,
Nunspeet

Een heel aangrijpende gedachte. Maar voor Gods kinderen is de dood een doorgang tot het eeuwige leven. De ziel sterft of slaapt niet, maar keert direct na het sterven terug tot God. Er volgt een persoonlijke Godsontmoeting. Daarbij is niemand tegenwoordig. Op de jongste dag zal er een publiek oordeel zijn. Na het sterven mag de ziel van Gods kind, om de verdienste van Christus, de hemelse vreugde smaken. Over de begrafenis van de arme Lazarus lezen we niet eens in tegenstelling tot de begrafenis van de rijke man. Maar de ziel van Lazarus mocht zich verheugen in de schoot van Abraham. Hij werd daar vertroost.

Het is moeilijk voor te stellen hoe dat zal zijn. Degenen die ons voorgaan zijn weten het uit ondervinding. Gods kind mag het soms weten uit het geloof. Uit de gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus kunnen we een aantal dingen leren. De Heere Jezus maakt ons daarin duidelijk dat de ziel een besef en een bewustzijn heeft. De verlorenen hebben het gevoel van de eeuwige pijn en de verkorrenen hebben de troost van de eeuwige vreugde. De zielen van Gods kinderen zullen ook niet meer verschrikt worden door de aardse omstandigheden. Jesaja schrijft: 'Gij zijt toch onze Vader, want Abraham weet van ons niet, en Israël kent ons niet'. Hoe zouden Gods kinderen delen in de eeuwige vreugde als zij nog geconfronteerd zouden worden met de goddeloosheid van hun nageslacht? Zij zijn de strijd voor eeuwig te boven. Is de heerlijkmaking zo voltooid? Nee, want in 't stille graf zingt niemand 's HEEREN lof; Het zielloos lijf, gedompeld in het stof, Kan Hem geen glorie geven'. Christus heeft in Zijn borgtocht alles hersteld wat in het paradijs is verwoest. Daar mocht de mens God verheerlijken met ziel en lichaam. Daarom volgt nog een schakel, namelijk de wederopstanding des vleses. Laten we bedenken dat de heerlijkmaking zal ontbreken als de vorige schakels er niet geweest zijn! Deze ketting is niet in losse stukjes op te delen.
(wordt vervolgd)

De heerlijkmaking vindt ook in verschillende stadia plaats. Dit is opnieuw een bewijs dat er sprake is van een zekere heilsorde. De verdiensten van Christus worden niet ineens, maar trapsgewijze toegepast. Dat geldt de weldaden in dit leven. Dat geldt ook de weldaden na dit leven. De wedergeboren zondaren ontvangen de heerlijkmaking nog niet in dit leven. En zelfs na dit leven wordt die heerlijkmaking nog niet ineens geheel meegedeeld.

Christus kocht de Zijnen naar ziel en lichaam. Eerst wordt de ziel in heerlijkheid opgenomen. Later volgt het lichaam. Ook bij de weldaden na dit leven geldt dat de volgorde onomkeerbaar is. Hoe zou eerst het lichaam gezaligd kunnen worden en daarna pas de ziel? Ook hier is sprake van een duidelijke orde.

Paulus schrijft in 1 Korinthe 15:26: De laatste vijand die tenietgedaan wordt, is de dood. Deze tekst wordt vaak verkeerd begrepen. Men ziet de dood soms als de laatste vijand, die Gods kinderen nog moeten overwinnen. Gods kinderen winnen het echter niet van de dood. Wij hebben geen geweer in die strijd. Paulus schrijft hier over de dood als vijand van Christus. Deze vijand is al overwonnen. Christus heeft de dood verslagen in Zijn dood en opstanding. Maar Hij zal de dood pas *tenietdoen* op de

Sterven is God ontmoeten.
Laten we dat toch bedenken.
Er vindt een scheiding
plaats van ziel en lichaam.
Het lichaam blijft achter
op de aarde. De ziel wordt
opgeroepen tot God.

jongste dag. 'Alsdan zal het woord geschieden dat geschreven is: De dood is verslonden tot overwinning' (1 Kor. 15:54). Tot die dag zal het lichaam van de gelovigen nog onderworpen zijn aan de tijdelijke dood. En dat terwijl de dood allang verslagen is. Maar de volle toepassing wacht nog.

Wat gebeurt er bij het sterven? Sterven is God ontmoeten. Laten we dat toch bedenken. Er vindt een scheiding plaats van ziel en lichaam. Het lichaam blijft achter op de aarde. De ziel wordt opgeroepen tot God. In Zondag 22 van de Heidelbergse Catechismus staat dat onze ziel na dit leven 'van stonden aan' tot Christus gaat. Dit is naar de Schrift. Christus sprak tot de moordenaar aan het kruis: 'Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn'. De ziel van de moordenaar mocht ingaan in de hemelse heerlijkheid. Van de ongelovigen zal de ziel terstond in de eeuwige pijn gaan.

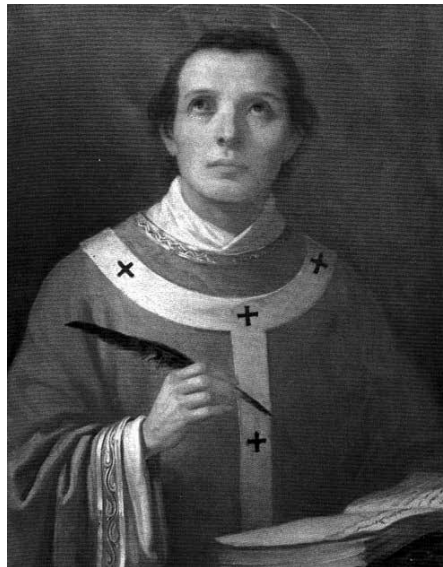
De islam als heilloze godsdienst [5]

Ander Gods- en mensbeeld

De islam heeft een ander Gods- en mensbeeld. In het eerste artikel hebben we al iets gezien van dat andere Godsbeeld. We gaan er nu op door.

ds. C. Sonneveld,
Krabbendijke

Anselmus

Daarbij maken we gebruik van wat dr. J. Verkuyt schrijft in zijn boek "Met moslims in gesprek over het evangelie". Vervolgens stellen we de vraag hoe de islam aankijkt tegen de mens. Prof. Badru Kateregga, een soennitische moslim uit Oeganda, heeft daar op een leerzame wijze over geschreven in een boek dat de titel draagt "A Muslim and a Christian in Dialogue" (1997).

Christenen maken geen onderscheid tussen Gods wezen en Zijn eigenschappen. Bijbels en dogmatisch gezien vallen zij samen. Volgens moslimgeleerden is dit niet het geval met Allah. Zijn wezen gaat boven Zijn eigenschappen uit. Eigenlijk is het wezen van Allah onkenbaar en ongrijpbaar. De islam legt zoveel nadruk op Allah's macht en majesteit dat de mens daarbij in het niet verzinkt. De grote islamkenner dr. H. Kramer sprak van een 'oververhitte theocentriciteit' en 'de drang tot een verwereldlijkte theocratie'. In gewone woorden betekent dit dat Allah ver boven zijn schepping wordt geplaatst en dat moslims tegelijkertijd zijn macht proberen te verwerkelijken in een concreet, aards

rijk. Wat helaas ontbreekt is de geestelijke band met God in de Heere Jezus Christus, zo kenmerkend voor het christelijk geloof. Daar komt bij dat Allah niet de Drie-enige is. In het gesprek met moslims moeten we daar op wijzen en proberen eventuele misverstanden uit de weg te ruimen. Wij geloven immers niet in drie goden, maar in Hem Die de Enige en Drie-enige is. Deze belijdenis is gefundeerd op Gods Woord (zie Lukas 1:35, Matth. 3:13-17, Joh. 14:17 en Matth. 28:19). Ook de omgang met de Drie-enige God in de persoonlijke geloofservaring mag ter sprake worden gebracht, bijvoorbeeld vanuit de gelijkenis van de verloren zoon (Lukas 15:11-32).

Een zwakke Adam

Wat geloven moslims nu van de mens? Volgens de Koran is de mens geschapen als Allah's kalief (plaatsvervanger of onderkoning). Hij lijkt niet op God, maar God heeft wel iets van Zijn geest in hem geblazen (soera 15:29). Adam was de eerste profeet, gezonden om de mensheid te leiden. Hij werd geplaatst in het paradijs (in de hemel). Adam en Eva (Hauwa genoemd) waren de eerste moslims. Helaas zondig-

den zij. Ze werden verleid door de duivel (Iblis). Omdat deze engel jaloers was op de pas geschapen mens weigerde hij zich voor hem neer te buigen. Hij verzocht het eerste mensenpaar. Hun overtreding was geen moedwillige opstand tegen God, maar meer een zondigen uit zwakheid. Ze werden zich echter meteen bewust van hun naaktheid en beleden dat ze zichzelf kwaad hadden gedaan. Ook vroegen zij Allah om vergeving, want anders was het met hen gedaan (soera 7:23). En zie, Allah vergaf hen. Hij is barmhartig. Wel zond Allah hen weg uit het paradijs en moesten zij afdalen naar de aarde. Gelukkig kregen Adam en Eva leiding van boven. Ze konden het paradijs herwinnen wanneer ze de satan krachtig zouden weerstaan middels het houden van Gods wet.

Onschuldige nakomelingen

In de Koran lijkt het alsof er sprake is van een machtige God en een zwak mens. Je kunt het echter ook omdraaien. De mens, ook na 'de val', heeft nog voldoende krachten tot het goede. Als hij zich inspant redt hij het wel. Iedereen wordt geboren als een ware moslim, onschuldig, zuiver en vrij (soera 30:30). De vrije wil heeft onder die eerste zonde niet geleden. Het idee van erfzonde of erfschuld is vreemd aan de islam. De mens is wel feilbaar, maar op zich is dat geen zonde. Hij is ook niet verantwoordelijk voor zonden in zijn kindse jaren. Wat hij na zijn geboorte wordt, is voor een groot deel afhankelijk van uiterlijke invloeden en zijn omgeving. Als iemand zondigt, kan hij zich bekeren en ervoor kiezen zich weer onder Gods leiding te stellen. Dan is vergeving beschikbaar. Een typerende uitspraak vinden wij in soera 4:28: 'Allah wenst het voor jullie gemakkelijk te maken; de mens is immers zwak geschapen'. Het kwaad heeft alleen invloed op mensen die eraan toegeven, maar niet over Allah's trouwe knechten. De weg naar de vrede is de weg van totale toewijding aan de islam.

Het is te begrijpen dat bij dit mensbeeld God niet hoeft in te grijpen door een Midelaar. Hij hoeft niet af te dalen tot verzoening en verlossing. 'Cur Deus homo?', zo vroeg Anselmus. 'Waarom moest God mens worden?' Een moslim vraagt dat niet. Hij heeft slechts een godsdienstleer nodig die hem leiding geeft. Van een rechtgeaarde moslim geldt dan ook dat andere woord van Anselmus: 'Gij hebt nog niet gewogen wat het gewicht der zonde is'.

(wordt vervolgd)

Het ontbreekt aan informatie over mensen met narcisme vanuit Bijbels perspectief.

Narcisme, een gevoelig onderwerp

Narcisme, er zijn boeken vol over geschreven, op internet is er veel over te vinden, ook zijn er allerlei artikelen over verschenen. Aan informatie geen gebrek. Waar het wél aan ontbreekt is informatie over de problemen rondom het leven met narcisme vanuit Bijbels perspectief.

en mogelijke behandeling. De diagnose 'Narcistische persoonlijkheidsstoornis' doet eigenlijk geen recht aan de complexiteit en de diversiteit. Het oordeel over en de waarschuwing voor de narcist in de zin van: 'Dat is een narcist. Maak dat je wegkomt!' is te gemakkelijk, want juist dat weglopen van de ander, door iemand die juist zo belangrijk is voor de 'narcist', heeft hem gemaakt tot wie hij is. Leven met iemand met narcisme lijkt niet haalbaar, maar is wel behandelbaar.

In hoofdstuk 5 komt narcisme, loyaliteit en het vijfde gebod aan de orde. Hoe kan ik mijn narcistische vader, moeder, werkgever, ambtsdrager, de eer, liefde en trouw waardig achten die hem of haar toekomt?

Toch zijn er maar twee soorten mensen voor de Heere. Bekeerden en onbekeerden, kinderen van God en kinderen van de satan.

Ingegaan wordt op de onverbreekelijke band tussen ouders en kinderen. De auteurs wijzen er op Bijbelse gronden op dat die band hoogstens onderbroken, maar nooit verbroken kan worden. Ds. C. van Ruitenburch heeft na elk hoofdstuk een Pastorale Spits geschreven. Hij wijst er op dat er verschillende vormen van narcisme zijn. Toch zijn er maar twee soorten mensen voor de Heere. Bekeerden en onbekeerden, kinderen van God en kinderen van de satan. En als het over loyaliteit gaat: 'Weet u wie loyaal is? Weet u wie trouw is? Christus! In 2 Timótheüs 2 staat: Indien wij ontrouw zijn, Hij blijft getrouw; Hij kán Zichzelf niet verloochenen.'

N.a.v. "Twee gezichten. Psychologische en pastorale handreiking bij narcisme", Maarten van Dijk en Jantine den Uijl-van Loon; uitg. De Banier, Apeldoorn; ISBN 978 94 6278 9425; 89 blz.; € 9,95.

Veelal adviseert men in termen als: 'Maak dat je wegkomt', 'Verbreek het contact', 'Scheiden is de beste optie'. Adviezen die haaks staan op de Bijbelse principes van het vijfde gebod: Eer uw vader en uw moeder, en ook op het zevende gebod zoals daarover een heldere uiteenzetting is gegeven in het rapport "De heilige huwelijkse staat, een Bijbelse visie op trouwen en scheiden" (Generale Synode Gereformeerde Gemeenten, 2008). Daarom geven de auteurs van het boek "Twee gezichten; Psychologische en pastorale handreiking bij narcisme" aan dat het on-Bijbels is om te vertrekken uit een relatie met een partner die leidt aan een narcistische stoornis. Ik hoor u denken: Makkelijk gezegd, maar ga er maar aan staan...

Het boekje "Twee gezichten. Psychologische en pastorale handreiking bij narcisme" biedt handvatten om misschien verder te kunnen en om te stimuleren hulp te zoeken. Het wil een helpende hand bieden aan partners, kinderen, werkgevers en ambtsdragers en allen die met narcisme te maken hebben of krijgen. Ook voor hen die vermoeden dat zij zelf narcistisch gedrag vertonen, biedt dit boekje een handreiking.

Het boekje bestaat uit zes hoofdstukken. In hoofdstuk 1, 'Wat is narcisme?', wordt het verschil beschreven tussen de 'narcist' en een 'persoon met narcistische trekken', iemand die dus wel narcistisch gedrag vertoont. Narcisten willen belangrijk gevonden worden en proberen dit op allerlei

manieren te bereiken. Ze zijn overtuigend, leggen je woorden in de mond, zijn snel gekrenkt, willen niet tegengesproken worden en leggen de verantwoordelijkheid buiten zichzelf. Reflecteren is moeilijk, zo niet bijna onmogelijk. Anderzijds kunnen ze tot tranen toe bewogen verklaren dat ze het zo graag goed willen hebben met de ander.

Het tweede hoofdstuk, 'Narcisme in relaties', laat zien dat narcisme overal voorkomt. Zowel in de wereld als in de kerk, in het reformatische gezin, op scholen voor reformatisch onderwijs, in de kerkeraad, op het werk, enzovoort.

Als voorbeeld: Na een huwelijk van jaren geeft één van beide echtelieden aan dat het echt niet meer gaat en wordt de stap naar de hulpverlening gezet. Die stap werd maar uitgesteld uit angst voor de gevolgen. Nu is er een glimpje van hoop: ze staan er niet meer alleen voor; er is iemand die ervan afweet.

In hoofdstuk 3, 'Hoe nu verder...?', gaat het om erkenning van de waarheid. Dat is pijnlijk. Het raakt de diepere wortels van ons bestaan. Uitgebreid wordt er op ingegaan dat op den duur het wegstoppen van de pijn niet meer lukt. Door te vertellen wat er allemaal gebeurd is, door stil te staan bij de pijn, door erkenning te krijgen voor wie we zijn, door de patronen in ons leven en de manier waarop omgegaan is met het gedrag van de ander te (h)erkennen, kan de weg naar herstel worden ingezet. Hoofdstuk 4 geeft aandacht aan de narcist, narcistisch gedrag (75% mannen)

Klein begonnen, klein gebleven

Verslag herdenkingsdienst 75-jarig bestaan Gereformeerde Gemeente Sprang-Capelle

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Sprang-Capelle
A.C. van der Beek,
scriba

Dinsdag 25 oktober stond de Gereformeerde Gemeente te Sprang-Capelle stil bij het 75-jarig bestaan van de gemeente. In deze herdenkingsdienst ging ds. E. Bakker voor.

Klein begonnen, niet groot geworden. Toch mag de gemeente er na 75 jaar nog zijn. Dit niet om mensen, maar alleen door een trouwhoudend God. Zo mocht in verwondering worden teruggeblikt op de trouw des Heeren. Al die jaren mocht het Woord zondag aan zondag opengaan. Het Woord is het middel om verloren zondaren, die in Adams val midden in de dood liggen, levend te maken. Maar ook om zondaren te onderwijzen in de heilgeheimen van het zalig worden. Ondanks dat het een kleine gemeente is, mag Sprang-Capelle de moedergemeente zijn van de evangelisatiepost te Tilburg. Er is een hartelijke en broederlijke band met de evangelist en de post.

In de herdenkingsdienst werd de gemeente bepaald bij Psalm 76:2,3 en 4: "Gods trouwe zorg over Zijn volk". De preek werd onderverdeeld in drie gedachten: Gods grootheid, Gods woning en Gods bescherming.

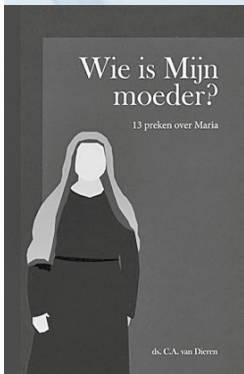
De psalmdichter leefde tijdens de Godvrezende koning Hizkia. Onder zijn regering werd de tempeldienst hersteld en werden de offers weer gebracht. Deze offers wezen heen naar het komende Offerlam. Hieruit blijkt hoe groot Gods genade is. Het bloed van stieren en bokken kan geen enkele zonde afwassen. 'Dat de noodzaak geboren mag worden deze volkomen Zaligmaker te leren kennen. Een ziel die ontdekt is aan zijn Adamsbestaan, gaat inleven dat er van zijn kant geen mogelijkheid meer is om zalig te worden. Een onuitsprekelijk wonder als de Heere de mogelijkheid gaat aanwijzen in die enige en volkomen Zaligmaker. Uit vrije gunst, om het eeuwig welbehagen.'

De tweede gedachte spreekt over: Gods woning. 'De Heere had Jeruzalem verkoren. Aan de berg Sion waarop Jeruzalem was gebouwd, was niets begeerlijks. Het was een dorre en onvruchtbare berg.

Toch wilde de Heere juist daar wonen. Geldt dit ook niet voor de gemeente van Sprang-Capelle? Is er iets begeerlijks in de gemeente voor de Heere? Iets aangenaams in de mens? Nee, de gemeente van Sprang-Capelle bestaat van nature alleen maar uit zondaren. Het wonder van vrije genade is, dat de Heere het niet doet om een mens, maar alleen omdat Hij het wil! 75 jaar geleden is de gemeente als een flakkerend pitje begonnen. 'Het mocht worden aangewakkerd en brandende gehouden. De Heere hield Zijn werk en kerk in stand. Hij wil ambtelijk werk gebruiken om dode zondaren tot leven te wekken. Niet alleen de noodzakelijkheid, maar ook de mogelijkheid om met God verzoend te worden, moet gepredikt worden. Waar de Heere werkt, komt de satan op de been, om als het mogelijk was, het werk van God af te breken.

De derde gedachte spreekt over: Gods bescherming. 'Toen Hizkia de reformatie had ingezet, kon de satan niet verdragen dat de Heere werd gediend. Kort nadat het volk van Israël aanschouwelijk onderwijs mocht ontvangen, kwam de vijand op Jeruzalem aan. Het Assyrische leger kwam voor de poorten van Jeruzalem. De inwoners van Jeruzalem werden bevreesd. Het was onmogelijk om tegen een leger van meer dan 185.000 Assyrische soldaten te vechten. Hizkia mocht het volk moed inspreken. Hij mocht getuigen: met ons is meer dan met hen. Wat kan het voor Gods kinderen benauwd worden als de zonden de overhand krijgen. 'Als de hemelhoge schuld wordt ingeleefd en ze verloren liggen in zichzelf, zijn ze niet waardig dat de Heere zou verlossen van de vijanden. Alles is tekort en wat geweest is, telt niet mee. De dood voor ogen. Wat een wonder als de Heere onverwacht en ongedacht verlossing gaat schenken. Niet uit vrucht van een zondaar, maar alleen uit genade. De Heere zond één engel, die in één nacht alle vijanden heeft gedood. Zo laat Christus Zich ook niet onbetuigd in het leven van Zijn Kerk. Hij is gekomen om met Zijn dood Zijn volk te redden en het eeuwige leven te geven. Hij is onder Gods zwaard gesteld, om Zijn volk van de zondelast te verlossen. Geve de Heere die ware verwondering bij het terugblikken op 75 jaar gemeentezijn. 'De Heere geve de ware danktoon in ons aller hart. Al wilde Hij mensen gebruiken, dan is het nog Zijn trouwe zorg dat de gemeente van Sprang-Capelle nu al 75 jaar mag bestaan. Dat het in de toekomst waar mag worden: het verbond met Abraham Zijn vrind, bevestigt Hij van kind tot kind.

Boek-aankondigingen

Boekennieuws

"Wie is mijn moeder?",
ds. C.A. van Dieren; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; ISBN 978-90-5551-829-6; 194 blz.; € 17,90.

Het boek met de aansprekende titel "Wie is mijn moeder?" van ds. C.A. van Dieren bevat dertien preken over de persoon van Maria, de moeder des Heeren. De preken zijn gehouden in de periode van het kerkelijk jaar vanaf de adventtijd tot de weeszon-dag. De eerste preek gaat over de bekende adventstekst Jesaja 7:14. De laatste gaat over Handelingen 1:14 op de weeszon-dag. Het is een mooie gedachte geweest van onze geliefde medebroeder om een serie preken te houden rondom de persoon van Maria. Niet alleen over haar plaats in de geschiedenis als zodanig, maar in het bijzonder ook in de heilsgeschiedenis. Het toont de rijkdom en verbanden in de Heilige Schrift. Het zijn, zoals we van onze broeder gewend zijn, exegetisch doorwrochte preken met treffende gedachten. Maar dat niet alleen. Naast het trekken van soms verrassende lijnen, worden telkens toepassingen gemaakt tot geestelijk onderwijs, in welke stand ook, naar de bevinding van Gods volk, door Gods Geest.

Bezorgde moeder

Wat opvalt is dat moeder Maria,

ondanks haar grote plaats in de heilsgeschiedenis, een bescheiden vrouw blijft. Maar ook een echte, bezorgde moeder van haar Zoon, voor zover het vlees aangaat. 'En Zijn moeder bewaarde al deze dingen in haar hart'. We ontmoeten Maria ook als een gevallen Adamskind, met alle gebreken van dien. Niet als een heilige. Ook zij had een Zaligmaker nodig. Toch staat in deze preken ten diepste niet moeder Maria centraal, maar haar Zoon Jezus Christus, de Zaligmaker, de Middelaar Gods en der mensen. Hij wordt verklaard en aangeprezen in al Zijn heerlijkheid en noodzakelijkheid. De verzoenende arbeid van Christus op rechtsgronden wordt helder en klaar uitgewerkt.

Actueel

De preken zijn ook actueel. De jeugd en kinderen worden in elke preek aangesproken. De preken geven ook iets mee aan onze jeugd in deze tijd. De nodigheden en het jaloers maken voor de dienst des Heeren. Maar ook de waarschuwingen tegen de zonde en verleidingen. We horen soms dat rondom advent en Kerst de keuze van leespreken beperkt is. 'Wie is Mijn moeder?' is bijzonder helder en leerzaam voor leesdiensten en niet minder voor persoonlijk onderwijs.

ds. J. van Laar, Rijssen-West

"Bindend. Vormend. Samenwerkend",
ds. G.J. van Aalst, ds. A.A. Egas, dr. W. Fieret en W.B. Kranendonk; uitg. De Banier, Apeldoorn; ISBN 978 94 6278 1603; 91 blz.; € 9,95.

Deze bundel, die uitgegeven is t.g.v. het 40-jarig ambtsjubileum van ds. J.J. van Ekeveld, bevat de tekst van de lezingen die tijdens het symposium zijn gehouden en ook een beknopte biografische schets van ds. J.J. van Ekeveld van de hand van W.B. Kranendonk.

"Huwelijksreis. Bijbelse navigatie voor (aanstaaende) echtparen", Frans en Andrea van Hartingsveldt; uitg. De Banier, Apeldoorn; ISBN 978 94 6278 8800; 125 blz.; € 9,95.

Dit boekje over het huwelijk is niet alleen een leesboek, maar vooral een luisterboek: wat zegt de Heere in Zijn Woord over het huwelijk? Het is ook een doeboek: vragen en voorbeelden nodigen uit om naar het eigen huwelijk te kijken.

"Hagenprediker bij de Jordaan; het leven van Johannes de Doper"; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; ISBN 978-90-5551-857-9; 154 blz.; € 14,90.

Johannes de Doper is de wegbereider voor de Heere Jezus. Zonder aanzien des persoons predikt hij dat Christus komen zal, dat Hij reeds komende is. In de serie Bijbelse personen beschrijft J. van 't Hul het leven en het werk van Johannes de Doper.

"Al 't schepsel moet Hem prijzen. Dieren uit de Bijbel", Henk van den Brink, Matthew Henry en R. Hoogerwerf-Holleman; uitg. de Ramshoorn te Goes; ISBN 9789461150950; 135 blz.; € 16,95.

Deze bundel bevat door Henk van den Brink gemaakte schilderijen van dieren uit de Bijbel. Aan deze platen zijn in de bundel toegevoegd: toelichtingen vanuit de Bijbel, 53 meditaties van Matthew Henry, met gespreksvragen en gedichten van R. Hoogerwerf-Holleman.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Barendrecht, ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
te Randburg (Zuid-Afrika),
ds. C. Sonneveld te Krabbendijke;
te Sunnyside (VS),
ds. J.B. Zippro te Groningen.

Bedankt:

voor Doetinchem,
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;
voor 's-Gravenzande,
ds. J. IJsselstein te Kampen;
voor Katwijk aan Zee,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
voor Markham (Canada), ds. E.C. Adams te
Corsica (South Dakota, Verenigde Staten);
voor Ouddorp, ds. M. Karens te Werkendam.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS AMSTERDAM OP 21 SEPTEMBER 2016

Namens de roepende kerk te Lisse opent
ds G.J.N. Moens de vergadering op de ge-
bruikelijke wijze. Hij memoreert hierbij het
overlijden van A. Hobo op 67-jarige leeftijd,
oud-ouderling van de gemeente Lisse, welke
gemeente hij 24 jaar in het ambt mocht dien-
nen. Diaken J. Colijn van de gemeente Leider-
dorp verloor zijn vrouw op 69-jarige leeftijd.
G.M. van Zuylen was 12,5 jaar ambtsdrager in
de gemeente van Katwijk.

Het moderamen wordt als volgt samen-
gesteld: ds. G. Heijkamp, preses; ds. G.J.N.
Moens, assessor preses; J.W. van Dijke, quae-
stor; J. Oldenhage, assessor; C. Vonk Noorde-
graaf, scriba.

Vervolgens worden de verslagen van de
visitaties aan de gemeenten van Amsterdam
en Westzaan voorgelezen. Het pastorale
werk mag in beide gemeenten zijn voortgang
hebben. Van duidelijke vruchten op de predi-
king wordt helaas weinig gehoord.

Als voorzitter van de CEC stelt J.W. van Dijke
voor om J. van de Beek uit Dordrecht te
benoemen tot coördinator bij Bijbelcentrum
'Bij Simon de Looier' in Amsterdam. Dit in
de plaats van C. van Leenen, die wegens zijn
leeftijd gestopt is. De vergadering stemt
met dit voorstel in.

De jaarrekening van het classicaal kerkblad
over 2015 laat zien dat door de verhoging van
de abonnementsprijs het negatieve saldo in

2014 veranderd is in een positief saldo over
2015. Ook de verlaging van de drukkosten
heeft hieraan bijgedragen. De gemeente van
Oosterend zal op 21 januari om 10.00 uur de
classis bijeenroepen te Lisse.

Ouderling J. Oldenhage sluit de vergadering.
C. Vonk Noordegraaf, scriba

EVANGELISATIEDIENST TE UTRECHT

Op woensdag 16 november wordt er in de

kerk van de Gereformeerde Gemeente van
Utrecht een dienst gehouden met bijzonde-
re aandacht voor het werk dat de heer J.B.
Kardol als nieuwe veldwerker gaat verrich-
ten in Leidsche Rijn. Ds. L. Terlouw gaat in
deze dienst voor. Na de dienst is er gelegen-
heid om kennis te maken met de heer Kardol.
De dienst begint om 19.45 uur.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente
Utrecht

Van Overzee

Op woensdagavond 12 oktober is ds. C. Vogelaar
bevestigd in Clifton in de Amerikaanse staat New
Jersey. Consulnt ds. J. den Hoed uit Franklin
Lakes sprak daarbij over Markus 4:26-29.

Deze tekstwoorden spreken van 'De komst van het
Koninkrijk des Heeren': 1. De middelen waarvan
de Geest gebruikmaakt, 2. Het werk waarin de
Geest is verheerlijkt, 3. De vrucht waarmee de
Geest wordt gekroond.

Als de Heere een knecht zendt, heeft
Hij daar altijd een doel mee, zei de pre-
dikant. Het middel is slechts een mens,
maar met een mandaat: om het zaad te
strooien. Na het zaaïen moet de knecht
terugtrekken; alleen de Geest kan geven
dat het zaad ontkiemt, tot Gods eer.
Het beeld van zaad dat in de akker valt,
laat zien dat Gods werk in stilte voort-
gaat. Wat een voorrecht dat het zaad
wordt gezaaid. Maar als het niet tot
zegen is, zal het tot veroordeling zijn.

Een zaaier kan alleen strooien als hij
zaad ontvangt. De Wet ploegt de grond
los. Dan leert de zondaar zijn eigen ver-
dorvenheid en Gods heiligheid kennen.
Hoe kan de kloof ooit worden over-
brugd? Het Evangelie is de boodschap
van Gods grote liefde tot Zijn volk.
Een predikant heeft de verlichting door
de Heilige Geest nodig, keer op keer.

Draag Gods knecht niet op handen, maar
in uw hart.

In de nacht van zondag op maandag
wijkt de slaap soms van Gods knechten,
vanwege alle tekort dat ze zien. Het
zaad draagt echter vrucht als het van
de hemel bevochtigd wordt. Dan is er
ook opwas nodig in zelfkennis en Chris-
tuskennis. In tijden van droogte gaan de
wortels dieper de grond in. De vrucht is:
oetmoed, oetmoed, oetmoed. Vrucht
op het werk is er ook in Clifton geweest,
door de jaren heen. Het zal een groot
wonder zijn als er ook in de komende tijd
vrucht zal zijn.

Met een 'Yes, truly, with all my heart' (Ja
ik, van ganser harte) verbond ds. Voge-
laar zich aan zijn negende gemeente.
Staande werd hem Psalter 425:3 (Psalm
105:3) toegezongen.

L. Vogelaar, Scherpenzeel

Berichten

THEMA-AVOND VOOR STUDENTEN TE DELFT

Woensdag 30 november.

Onderwerp: *Tot je bestemming komen.*

Spreker: ds. H.A. van Zetten.

Plaats: kerk Gereformeerde Gemeente te Delft.

Aanvang 19.45 uur.

Informatie: pvanbokhoven@gergemdelft.nl

REGIOAVOND BOND VROUWENVERENIGINGEN

De Bond van Vrouwenverenigingen organiseert donderdag 17 november een regio-avond. Locatie: kerk Gereformeerde Gemeente te Hilversum. Ds. A. Verschuure hoopt een lezing te houden over: De parel van grote waarde. Leiding: ouderling J.A. van de Poel. Aanvang 19.30 uur. Ook belangstellenden zijn van harte welkom.

VERKOPINGEN

Aalburg

Verkoping door de zendingskrans Op hoop van zegen van de Gereformeerde Gemeente van Aalburg op zaterdag 19 november, van 9.30-14.30 uur, in de zalen van de kerk van die gemeente. De opbrengst is t.b.v. Zending en Evangelisatie.

Hardinxveld-Giessendam

Verkoping door de vrouwenvereniging

Eben-Haëzer te Hardinxveld-Giessendam op zaterdag 19 november, van 10.00-13.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente. De opbrengst is t.b.v. Kerk, Zending en Evangelisatie.

Middelburg

Verkoping door de vrouwenvereniging Persis van de Gereformeerde Gemeente te Middelburg-Centrum op woensdag 16 november, van 14.00 tot 16.30 uur, in de Ter Hoogkerk van die gemeente.

Rijssen

Winterfair op donderdag 17 en vrijdag 18 november, van 16.00-21.00 uur, en op zaterdag 19 november, van 10.00-16.00 uur. Fair is deels overdekt in verwarmde tenten. Veel buitenactiviteiten.

Opbrengst is t.b.v. stichting Zorgboerderij de Borkeld (activiteiten voor ouderen) en Siloah, gehandicaptenzorg binnen Rijssen. Locatie: De Borkeld 1 te Rijssen.

Voor meer informatie: www.winterfairdeBorkeld.nl

Stolwijk

Verkoping door de zendingsvereniging Kleine kracht te Stolwijk op zaterdag 19 november, van 13.45-17.00 uur, in de zalen van de kerk van de Gereformeerde Gemeente. Opbrengst is t.b.v. Zending en Evangelisatie.

Vlaardingen

Verkoping door de vrouwenvereniging van de Gereformeerde Gemeente te Vlaardingen op zaterdag 12 november, van 10.00-14.00 uur, in de Sionkerk van die gemeente.

ZANGBIJEENKOMSTEN

Nieuw-Beijerland

Zangavond op zaterdag 19 november, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Nieuw-Beijerland, m.m.v. het Shalomkoor uit Alblasserdam en het Korendijks mannenkoor. Leiding: ds. J.W. Verweij. Collecte voor het Isaac da Costa Fonds (voor de evangelieverkondiging en hulpverlening in Israël).

Rotterdam

Zangmiddag, samen met onze gehandicapten, op zaterdag 12 november, aanvang: 14.30 uur, in de Bethelkerk van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Zuidwijk, m.m.v. het mannenkoor Groot Rotterdam, het meisjeskoor Sebanja en organist Jaap Boer.

CONTACTDAG STICHTING WINSTUITVERLIES

Contactdag van de stichting Winstuitverlies op zaterdag 19 november, aanvang: 10.30 uur, in de Bethlehemkerk van de Gereformeerde Gemeente te Woerden. Deze dag is bedoeld voor getroffen en betrokkenen bij kanker. Het thema van deze bijeenkomst is: Lessen uit het ziekbed van koning Hizkia. Spreker: ds. K. Visser, predikant van de Chr. Gereformeerde Kerk van Barendrecht. Opgave: www.winstuitverlies.nl/activiteiten of tel. 0341-250434

Kerkdiensten

ZONDAG 13 NOVEMBER 2016

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. A.T. Huijser; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Arnhem 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Barendrecht 19.00 uur ds. L. Blok; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Beekbergen 19.00 uur ds. M. Joosse; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 15.00 uur ds. J.S. van der Net; Bodegraven 17.00 uur (H.D.) ds. C.G.

Vreugdenhil; Borssele 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 19.00 uur ds. G. Clements; Deventer 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A. Schreuder; Dordrecht 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 17.30 uur stud. H.J. Agteresch; Ede 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds.

P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. J. van Laar; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. G. Bredeweg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 18.00 uur ds. B. van der Heiden; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; 's-Gravenpolder 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. H. Brons; Groningen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 18.30 uur ds. S. Maljaars; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur stud. M. Blok; Hilversum 19.00 uur ds. A. Schot; Hoedekenskerke 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 14.30 uur stud. J.B. Huisman; Hoofddorp 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Hoogvliet 17.00 uur ds. D.W.

Tuinier; Houten 17.00 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Kapelle-Biezeling 14.30 uur ds. S.W. Janse; Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur stud. J. de Kok; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. G.J. Baan; Krabbendijke 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Lelystad 9.30 uur ds. J. IJsselstein en 15.00 uur ds. G. van Manen; Lisse 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. G.J.N. Moens; Meeuwen 14.30 uur ds. E. Bakker; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 15.00 uur ds. J. van Belzen; Middelburg-Zuid 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelharnis 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Mijdrecht 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Nieuwerkerk 16.00 uur (H.D.) ds. A.J. Gunst; Nieuwe-Tonge 15.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 19.00 uur ds. M.H. Schot; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 18.30 uur ds. G.J. Baan; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. J. Mijnders en 14.30 uur ds. G. Pater; Ouddorp 9.30 uur ds. C. Harinck; Oude-Tonge 10.00 en 18.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Poederoijen 14.30 uur ds. F. Mulder; Poortvliet 14.30 uur ds. K. Boeder en 18.30 uur stud. W. Mouw; Puttershoek 10.00 en 15.00 uur stud. H.J. Agteresch; Rheden 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J. Driessen; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 9.30 en 18.30 uur stud. J.B. Huisman; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Rotterdam-Centrum 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur (H.A.) ds. D.W. Tuinier en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur stud. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Sint Annaland 9.30 en 14.30 uur stud. W. Mouw; Sint Philipsland 17.00 uur ds. C. Harinck; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 16.00 uur ds. M.J. van Gelder; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Stolkwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 14.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Tholen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. C. van Krimpen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30

en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 18.00 uur ds. R. Kattemberg; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Westzaan 15.30 uur ds. P. Mulder; Wierden 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Woerden 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eekveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. G. Pater; Zwolle 9.30 en 19.00 uur stud. E.J. Boudewijn.

DINSDAG 15 NOVEMBER 2016

Beekbergen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Drachten 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Nijkerk 19.30 uur ds. M. Mondria.

WOENSDAG 16 NOVEMBER 2016

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Barneveld-Centrum 19.30 uur (H.D.) ds. C. Hogchem; Doetinchem 19.30 uur ds. J. van Laar; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Ermelo 19.30 uur ds. P. Melis; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. S. Maljaars; Hilversum 19.45 uur ds. K. Boeder; Hoogeveen 19.30 uur ds. W. Harinck; Middelharnis 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Nisse 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Oosterend 19.00 uur ds. A. Verschuure; Poederoijen 19.30 uur ds. D. de Wit; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. A. Schreuder; Stolkwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Urk 19.30 uur ds. G. Pater; Utrecht 19.45 uur (voor de evangelisatie) ds. L. Terlouw; Veenendaal 19.30 uur ds. B. Labee; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Zeist 19.30 uur ds. J.J. van Eekveld.

WOENSDAG 16 NOVEMBER 2016 DANKDAG

Den Helder 10.00 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Goudswaard 9.30 en 14.30 uur ds. M. Joosse en 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Mijdrecht 14.00 en

19.30 uur ds. M. Mondria; Opperdoes 15.00 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Poortvliet 10.00 uur ds. C. van Krimpen en 18.30 uur ds. S.W. Janse en 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-Centrum 10.00 en 15.00 en 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Scherpenisse 9.30 uur en 18.30 uur ds. E. Bakker en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Sint Annaland 9.30 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Sint Philipsland 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Belzen; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Waardenburg 14.30 en 19.30 uur ds. G. Bredeweg.

DONDERDAG 17 NOVEMBER 2016

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. A. Schot; De Valk-Wekerom 14.00 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Dinteloord 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Naaldwijk 13.45 uur (huw.bev.) ds. G. Hoogerland; Nieuwdorp 19.30 uur (voor de zending) ds. L. Blok; Opheusden 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Oude-Tonge 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Soest 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Zoetermeer 19.30 uur (voor de zending) ds. G.J.N. Moens; Zwijndrecht 19.45 uur ds. K. Boeder; Zwolle 19.30 uur ds. J. van Laar.

ZATERDAG 19 NOVEMBER 2016

Genemuiden 14.30 uur (aangepaste dienst) stud. W. Mouw; Sint Philipsland 15.00 uur (zie Tholen); Tholen 15.00 uur ds. C. Sonneveld.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 13 NOVEMBER 2016

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Druenen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

En het geschiedde, dat de bedelaar stierf
Lukas 16 : 22a

Met ontroering hebben wij kennisgenomen van het plotselinge overlijden van onze geliefde ouderling

J.D. Roozmond

Vanaf 2014 heeft hij onze gemeente in alle getrouwheid als ouderling gediend. In het verleden diende hij als ouderling de (voormalige) gemeente van Hellevoetsluis in de periode 1983 tot 2003. Hij is verlost, God heeft hem welgedaan. De Heere sterke zijn vrouw, (klein)kinderen en verdere familie en heilige de roepstem aan ons aller hart.

De kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente te Middelharnis, M. de Geus, preses
P.C. Kleppe, scriba

Middelharnis, 31 oktober 2016

Advertenties

**Gezocht: Op weg naar Sion -
deel 3** van ds. P. Blok.
Voor info tel. 0577-49 17 52

**Jong gezin (3k.) zoekt ruime huur- of
koopwoning in Werkendam e.o.**
Vanaf jan/feb 2017. Tel: 06-33315355.

**Nieuwe CD
SGP fractie
in concert**

bestel op www.interclassmusic.nl

TE KOOP IN SCHERPENZEEL (GLD)
PRINSENLAAN 43
Prachtige middenwoning, traditioneel
gebouwd! 4 slaapkamers, perc. opp.
163²m. Info: 0650587086

Voor alle in dit nummer genoemde
toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Te huur in Kootwijkerbroek:
vrijstaande woning met 3 slaapkamers
en een flinke bergruimte voor
max. 1 1/2 jaar. Tel. 06 53405696.

Mediation of
bemiddeling nodig?

Bel 030 - 760 10 00 of mail
mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl

Janssens ■ Den Boef
advocaten

Uitnodiging Open middag voor nieuwe logés!

**Vanaf D.V. januari 2017 hopen wij logeeropvang te bieden in onze nieuwe
instelling Maasheim in Puttershoek.**

Binnen de instelling is een apart logeergedeelte, waar wij opvang bieden voor mensen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking gedurende een weekend of een hele week. Omdat een aantal van onze huidige logés binnen deze instelling gaan wonen, komen er logeerplaatsen vrij.

Wilt u een vrijblijvend bezoek brengen en informatie ontvangen over welke zorg geboden kan worden? Kom dan naar onze open middag voor nieuwe logés op D.V. zaterdag 26 november. U bent dan van harte welkom van 14.00 - 16.00 uur op instelling Maasheim aan de Groeneweg 10a in Puttershoek.

Bekijk de foto's van de bouw van instelling Maasheim op
www.adullamzorg.nl/maasheim

Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met
Lydia Heijboer, teamleider logeren. Zij is bereikbaar op
telefoonnummer 06 3718 3129 of via het e-mailadres
lheijboer@adullamzorg.nl.

Iedereen hartelijk welkom!

Refojobs

REFOJOBS.NL

BANEN BIJ REFORMATISCHE WERKGEVERS

Manager Communicatie • RMU • Veenendaal

Medewerker Verkoop Binnendienst • MisterSales • Oude-Tonge

ICT Engineer • STH • Nijkerk

Support Engineers • STH • Nijkerk

Docenten • Driestar Educatief • Gouda

Vacature aanmelden? info@refojobs.nl / (06) 8143 0157

NIEUW! BIJ PIETER HEYKOOP

o.a.:

CD Voor Kerktijd - deel 8

CD Pieter Heykoop speelt Psalters
(onze Psalmen, zoals ze in Canada klinken)

55 Titels Bladmuziek (ook Kerst)
(notenschrift / klavarskribo)

ACTIE!

Bij aankoop 2 CD's ontvangt u een
GRATIS KERST-CD!

GESCHENKENTIID...
www.pieterheykoop.nl

Winst uit Verlies

Contactdag Najaar 2016

Thema "Lessen uit het ziekbed van koning Hiskia"

D.V. zaterdag 19 november 2016

in Woerden voor *getroffenen of betrokkenen bij kanker*. Spreker

ds. K. Visser uit Barendrecht.

Aanvang 10.30 uur, inloop vanaf

10.00 uur. Aan deelname (incl.

lunch) zijn *geen* kosten verbonden.

Opgave: 0341-250434 of website.

www.Winstuitverlies.nl

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55

E info@psychbrouwer.nl

I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

HUDSONTAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

Cong wil leren over de Bijbel

De kerk in China groeit. De Hudson Taylor Stichting ondersteunt met:

- Onderwijs
- Lectuur
- Toerusting
- Diaconaat

www.hudsontaylor.nl

Help mee. Steun ons!
NL56 RABO 0347 3760 29

VAN STAVEREN

begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar (0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag geheel vrijblijvend het boekje "Mijn Laatste Wens".
www.vanstaaverenbegravenisverzorging.nl

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer

OOSTENRIJK, vanaf € 495,- huurt u een **stacaravan op gezinscamping**.

Recreatieteam, kerkdiensten, zon, water en bergen. Info: 055-3030083
www.es-vakanties.nl

Nieuwe CD
Veluwe
zingt psalmen

bestel op www.interclassicism.nl

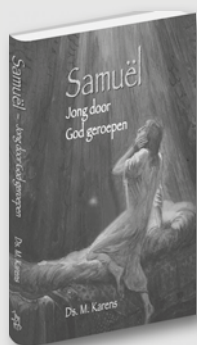
2015 Vietnam, 2016 Peru/Bolivia,
DV 2017 van Mexico naar Costa Rica
za 29 jul - za 19 aug 2017. 15- 64 jaar.
Info-avond: DV 18 nov. Info en aanmelden:
famdejonge@solcon.nl
of 0180-516672. Hartelijk welkom!

kerkbuurt 121
sliedrecht
0184 - 426646
donderdag koopavond

www.derozenhoed.nl
Rosenhoed
HOEDENMODE

NIEUWE BOEKEN - ZOJUIST VERSCHENEN

DS. M. KARENS
Samuël

Jong door God geroepen.

Aan de hand van
1 Samuël 1-3 trekt de
auteur lijnen door naar
jongeren van nu en hun
leefwereld.

gebonden | 33127915
107 blz. | € 13,90

M. GOLVERDINGEN
Geschiedenis van een scheuring

De Gereformeerde
Gemeenten 1950-1957.

De trieste, diepaan-
grijpende scheuring van
1953 staat centraal.

gebonden | 33127908
354 blz. | € 34,90

DS. J. MIJNDERS
Ruth de Moabitische
op de akker van Boaz.

52 meditatie. Wat is er in
de geschiedenis van Ruth
een goudmijn verborgen.
In deze meditatie komt
dit helder naar voren.

gebonden | 33128011
190 blz. | € 14,90

DS. P. VAN RUITENBURG
Beterschap

Ziekten veranderen
vaak onze kijk op het
leven. Wat een zegen als
lichamelijke ziekte mag
leiden tot geestelijke
gezondheid.

gebonden | 33128028
68 blz. | € 10,50

DS. W. VISSCHER
Jona

Serie 'Kleine Profeten'
deel 2. Toegankelijke
bijbelstudie met
gespreksvragen. Geschikt
voor persoonlijk gebruik
of in kringverband.

paperback | 33128134
81 blz. | € 8,90

Den Hertog uitgeverij

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

Elzenkade 6 - Houten

Postbus 150, 3990 DD Houten

Tel. (030) 637 34 34

E-mail: boeken@hertog.nl

www.hertog.nl

info: www.uitgeverijdenhertog.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

Stolk orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52
www.stolkorgels.nl

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

MOUNT CHEAM CHRISTIAN SCHOOL

ARE YOU READY FOR NEW CHALLENGES, EXCITING EXPERIENCES, AND GOING INTERNATIONAL?

MCCS is run by the Reformed Congregations of North America in Chilliwack. For the next few years, we expect to have a number of vacancies, both in elementary and secondary. Due to the length of the immigration process, we welcome early applications for 2017-2018. Meanwhile, applicants can improve their language skills. Teachers at MCCS are required to be at Cambridge English, Proficiency (CPE).

INTERESTED?

Contact Mr. J. Neels, principal:
jneels@mccs.ca or +1 (604) 794-3072.

APPLYING?

Send your resume and cover letter with references to Mr. J. Neels and the secretary of the school board, Mr. E. Van Maren, ericv@vanmarengroup.com.

Mount Cheam Christian School, 48988
Yale Road, Chilliwack, BC V4Z 0B2,
Canada - www.mccs.ca

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Praktijk den Uijl
biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

sinds 1973

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- bewind en executele

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrog.nl www.huibruijgrog.nl

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop
www.harkesbegravenissen.nl
Wij verzorgen alleen begravenissen
0172 - 21 21 22

Begravenisverzorging Janssen

Aandacht voor uw wensen.

Vraag de wilsbeschikking aan:
'Zo wil ik het. Als mijn sterven daar is'

Dienstverlening in heel Zeeland.
Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 330 936

Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle
begravenisverzorging-janssen.nl

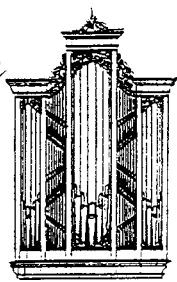
Voor een stijlvolle uitvoering en zorgzame begeleiding van begravenissen.

Waardig. Persoonlijk. Vertrouwd.

**Orgelmakerij
Boogaard**

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637

www.orgelmakerijboogaard.nl

Nieuwbouw | Restauratie - Stem- en onderhoudswerk

Ambtskleding

den Engelsman & van Driel
heeft een ruime keus in
*stijlvolle
kleding*

den Engelsman & van Driel

Voorstraat 15 - Sint-Annaland

Tel. (0166) 65 24 90

maandag gesloten, vrijdagavond koopavond

www.denengelsmanenvandriel.nl

EEN GEOPENDE EVANGELIEDEUR

15,90

*Ter bate van de nieuwbouw van de Geref.
Gemeente te Nieuw-Beijerland verschijnt
een prekenbundel met negen preken.*

Van alle predikanten die Nieuw-Beijerland
gediend hebben en van de huidige
predikant is in deze bundel een preek
opgenomen.

De eerste preek is van ds. W.C. Wüst,
de volgende preken zijn van achtereen-
volgens oefenaar N.H. Beversluis,
ds. D.C. Overduin, ds. A. Makkenze,
ds. A. van Dijke, ds. A. Moerkerken,
ds. P. Melis, ds. D. de Wit en ds. A. Vermeij.

U kunt het boek op de volgende wijze verkrijgen:

U kunt dit boekje bestellen door het
overmaken van € 19,40 (incl. € 3,50
porto) op rekeningnummer
NL17 ABNA 0492836302 t.n.v.
Bouwfonds Gereformeerde Gemeente,
Nieuw-Beijerland onder vermelding van
naam, adres, postcode en woonplaats.

Mail: a.j.herweijer@solcon.nl

Tel: 0186-722109

Afhalen:
Van Oldenbarneveldstraat 9,
Nieuw-Beijerland

Heel veel Aanbiedingen!
www.derooboeken.nl
078-6124081

WILVORST
Trouwkostuums
Klein Kleding Sliedrecht

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 055-5063639
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E j.j.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
F 078-6919536
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk
donderdag vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,30 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalings abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te
Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada en USA: vooralsnog ongewijzigd

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
T 1 905 651 2320
E amberman47@gmail.com

De redactie aanvaardt geen enkele aan-
sprakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Dicht bij de Heilige Schrift

Ik hoor vaak in een preek dat wij minder zijn dan een druppel aan een emmer en een stofje aan de weegschaal. Maar er staat toch van de emmer en weegschaal? Ook: 'tot wien zullen wij anders heengaan?', maar dat woordje 'anders' staat er niet! Ook de woorden 'die Gij geen ontferming gunt' lijken mij in tegenspraak met de Heilige Schrift?

Spitsvondig

Bovenstaande vragen zijn een samenvatting van de brief van een ouder gemeentelid (88 jaar, daarom een voorrangsbehandeling) die schrijft: 'Ik hoop niet dat u denkt dat deze vragen voortkomen uit spitsvondigheid, maar louter uit begeerte om Gods Woord beter te verstaan'. Het doet ondergetekende goed om dit te lezen en we gaan er eigenlijk altijd maar vanuit dat het de achtergrond is van alle vragen die binnenkomen...

Druppel en stofje

Inderdaad staat er in de Bijbel (Jesaja 40 vers 15a): 'Zie, de volken zijn geacht als een druppel van een emmer, en als een stofje van de weegschaal'. Maar de kanttekeningen (59 en 60) leggen uit: 'Te weten als een druppel dewelke aan een emmer vol water blijft hangen, of als een dropje water dat in een emmer blijft, nadat er het water uitgegoten is' en bij dat stofje 'Dat is, dat in de weegschaal blijft, te weten als men poeder of gestoten kruid of iets dergelijks daarin gewogen heeft'. Het mag zo dus worden uitgelegd, al schreef de vraagsteller dat het erom ging het minste plaatsje voor de Heere in te willen nemen.

Heengaan

We lezen in Johannes 6 vers 68: 'Simon Petrus dan antwoordde Hem: Heere, tot wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens'. Terecht wordt opgemerkt dat het woordje 'anders' er niet bijstaat. In Handelingen 4 vers 12 mag Petrus spreken: 'En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder de hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden'. Het is goed als een prediker probeert Gods Woord zorgvuldig te citeren. Maar u moet het kleine dienen van het Evangelie maar niet al te zeer kwalijk nemen, als ze zich hierin vergissen...

Geen ontferming

Tenslotte vraagt deze vraagsteller zich af of de uitdrukking: 'waarom was 't op mij gemunt; waar er duizend gaan verloren, die Gij geen ontferming gunt?' wel Bijbels is. Het is jammer dat alleen deze -vaak nog misvormd geciteerde- zinnen uit de Geestelijke Gezangen, vertonende de Vorst des Levens van Pieter Boddaert (1694-1760) klinken. Als u het hele gedicht leest, is de diepe inhoud treffend en de strekking niet onjuist. Maar juist het los citeren van deze losse regels kan verwarring oproepen! Want de gedachte zou kunnen ontstaan dat het uiteindelijk de schuld van de Heere is als wij verloren gaan. De Zaligmaker van zondaren spreekt: 'Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt, en stenigt die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild' (Matthéüs 23 vers 37). En op een andere plaats: 'Toen begon Hij de steden in dewelke Zijn krachten meest geschied waren, te verwijten, omdat zij zich niet bekeerd hadden' (Matthéüs 11 vers 20). Graag houden we vast aan het kernachtige belijden van onze Dordtse vaders (DL, hoofdstuk III/IV, paragraaf 9a). Daar lezen we: 'Dat er velen, door de bediening des Evangelies geroepen zijnde, niet komen en bekeerd worden, daarvan is de schuld niet in het Evangelie, noch in Christus, door het Evangelie aangeboden zijnde, noch in God, Die door het Evangelie roept (...)'.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog wel ongeveer zeventig vragen op een reactie te wachten.